

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Soukromá střední zdravotnická škola Mělník, o. p. s.

Tyršova 105, 276 01 Mělník

Identifikátor školy: 600 019 535

Zřizovatel: Asociace samaritánů České republiky, Osadní 12, 170 00 Praha 7

Školský úřad Mělník, nám. Míru 30, 276 01 Mělník

Termín konání orientační inspekce: 7. - 13. a 15. prosince 1999

Čj.	034 184/99-5075
Signatura	oc3ft302

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura a společenské vědy

Kontrolními hospitacemi byla hodnocena kvalita vyučování v předmětech český jazyk a literatura, dějepis, občanská nauka a estetická výchova. Časová dotace uvedených předmětů je v obou vyučovaných studijních oborech v souladu se schváleným učebním plánem. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám a je usnadněno tím, že český jazyk a literaturu i dějepis učí ve všech třídách a ročnících stejná učitelka. Učitelé jednotlivých předmětů jsou výchovnou poradkyní a třídními učiteli informováni o žácích se specifickými poruchami učení a chování, ale v žádné ze sledovaných hodin nebyla individuální nebo skupinová práce s těmito žáky registrována. Učební osnovy jsou jednotlivými učiteli rozpracovány do tematických plánů, které jsou však ve většině případů stejně rámcové jako učební osnovy, neuvádějí aktuální hodinovou dotaci, specifické zaměření učiva nebo jiné zpřesňující údaje. Z předložených tematických plánů nebylo patrné, zda byly projednány nebo schváleny (předmětové nebo metodické komise nejsou ve škole ustaveny). Pro předmět český jazyk a literatura ve studijním oboru Všeobecná sestra byly tematické plány zpracovány podle učebních osnov Český jazyk a literatura č. j. 18 743/90-21, které schválilo MŠMT ČR dne 21. 6. 1990. Uvedené učební osnovy jsou v současné době platné pro druhé až čtvrté ročníky středních odborných škol. Od 1. září 1999 počínaje prvním ročníkem vstoupily v platnost učební osnovy Český jazyk a literatura pro střední odborné školy č. j. 25 625/99-22, které schválilo MŠMT dne 19. 7. 1999. Po jejich objednání a získání uložil ředitel školy učitelce uvedeného předmětu zpracovat pro první ročník studia nový tematický plán. Stejný proces proběhl v případě předmětu dějepis, kde byly učební osnovy č. j. 19 172/90-21 ze dne 27. 6. 1990 nahrazeny učebními osnovami Dějepis pro studijní a učební obory v odborném školství č. j. 23 094/99-22 schválenými MŠMT dne 14. 6. 1999. Uvedené úpravy tematického plánu dějepisu byly inspekčnímu týmu předloženy, nový tematický plán výuky českého jazyka a literatury byl v době orientační inspekce v konceptu s tím, že bude realizován od 2. pololetí tohoto školního roku. Sledované hodiny ukázaly, že v přípravě na vyučování převažovala obsahová složka.

Výuka českému jazyku a literatuře a dějepisu je personálně zajištěna učitelkami s odbornou i pedagogickou způsobilostí, která je ve škole plně využita a příznivě ovlivňuje kvalitu vzdělávání. Vyučování předmětu občanská nauka zajišťují učitelé bez odborné způsobilosti a v jednom případě i bez pedagogické způsobilosti pro daný typ školy. Estetickou výchovu ve sledované hodině vyučovala učitelka s pedagogickou způsobilostí, v ostatních třídách je výuka zajištěna učitelkou s aprobací výtvarná výchova.

Ve škole je dostatek vhodných výukových prostor, které odpovídají psychohygienickým zásadám, ale k výuce této skupiny předmětů nijak nemotivují. Ve většině zhlédnutých vyučovacích hodin byla hlavní a jedinou didaktickou pomůckou školní tabule, v hodině dějepisu byl využit zpětný projektor, v hodině literatury obrazový materiál a texty básní. Systematická práce s učebnicí byla zřetelná jen v hodinách literární výchovy, kde žáci pracovali s čítankami, které jsou na vyučovací hodinu přinášeny z kabinetu. V ostatních předmětech této skupiny buď žáci učebnice nemají, nebo se s nimi v hodinách nepracovalo. Citelně se projevila absence pomůcek v hodině estetické výchovy.

Organizační struktura vyučovacích hodin českého jazyka a literatury odpovídala věku žáků a ve většině sledovaných hodin i výukovým cílům. Učivo bylo interpretováno věcně správně, výběr a kvantita informací odpovídaly věku žáků a charakteru studijního oboru. Téma vyučovacích hodin bylo v jejich úvodu vždy obecně deklarováno, ale zhodnocení jeho dosažení

v závěru hodin prováděno nebylo. Vedle tradičního pojetí vyučování uplatňovala vyučující také formy skupinové práce i metodu hry a soutěže. V jedné hodině literatury bylo využito bohatého obrazového materiálu a nakopírovaných textů básní, jinak didaktické pomůcky ani audiovizuální technika použity nebyly. Přestože v hospitovaných třídách byli žáci se specifickými poruchami učení, individuální ani skupinová práce s nimi nebyla ve zhlédnutých hodinách realizována. Absence učebnic s přehledem literárně-historického vývoje byla nahrazována časově náročným a málo efektivním zápisem faktografie do sešitů. Ve vyučovací hodině pak chyběl čas na procvičení či shrnutí učiva a zejména prostor pro vyjádření názorů žáků a zohlednění jejich čtenářských zážitků a zkušeností.

Sledované hodiny dějepisu měly z hlediska organizace, metod a forem práce shodnou strukturu: zahájení, individuální nebo orientační zkoušení, výklad nového učiva s diktováním zápisu do sešitů a závěrečné shrnutí učiva podle zápisů v sešitech. Tradičně pojaté vyučování tak určilo, že žáci podstatnou část hodiny poslouchali výklad, zapisovali do sešitů poznámky a ty pak znovu stručně interpretovali při shrnutí učiva. Na vyjádření názoru žáků na probírané téma, samostatnou aktivitu žáků, aktualizaci učiva nebo skupinové řešení úkolu nezbýval - vzhledem ke kvantitě informací - potřebný čas. Probíraná témata nabízela vhodné mezipředmětové vazby na vyučovaný latinský jazyk a zejména na maturitní předmět český jazyk a literatura, ale jejich uplatnění v hodinách chybělo.

V předmětu občanská nauka byla ve sledovaných hodinách veškerá výuka organizována tradiční a frontální formou, bez učebnic, didaktických pomůcek a audiovizuální techniky. Na začátku vyučovací hodiny bylo vždy stanoveno její téma, ale většinou jen v obecné rovině. Konkrétně deklarovaný cíl hodiny uváděn nebyl a nemohla být zhodnocena ani úspěšnost jeho dosažení. Mezipředmětové vztahy nebyly patrné, aplikace učiva na život v regionu, na studijní obor a jeho problematiku byla zřetelná v jedné ze zhlédnutých hodin. Ve všech navštívených hodinách měli žáci příležitost a časový prostor k vyjádření vlastního názoru.

Výrazná vstupní motivace byla patrná jen v hodině estetické výchovy, v ostatních předmětech se dílčí prvky motivace projevily v aktualizaci učiva a uvádění příkladů z praxe. K prověřování znalostí využívali vyučující tradiční formy individuálního zkoušení a frontálního opakování, hodnocení výkonů bylo objektivní a většinou i zdůvodněné.

Úroveň komunikace mezi žáky a pedagogy byla velmi dobrá ve třech hodinách českého jazyka a dvou hodinách občanské nauky, ve zbývajících hodinách byla průměrná. Dohodnutá pravidla komunikace byla akceptována, osobnost žáků byla respektována, prostor pro diskusi včetně různosti názorů byl vytvořen zejména v občanské nauce. Komunikace mezi žáky navzájem, polemika nebo řešení názorového sporu organizovány nebyly. Verbální a neverbální komunikace vyučujících byla velmi dobrá až dobrá, projevy nežádoucího chování žáků nebyly registrovány.

Plánování a příprava výuky jsou ve všech předmětech hodnoceny jako velmi dobré, personální podmínky jsou příkladné v českém jazyce a dějepise, v občanské nauce a estetické výchově jsou dobré. Materiální a psychohygienické podmínky vyučování, organizaci, formy a metody výuky, účinnost motivace, způsob hodnocení žáků a úroveň interakce i komunikace hodnotí ČŠI jako průměrné. Z deseti sledovaných hodin byly čtyři hodnoceny jako velmi dobré, v pěti vyučovacích jednotkách byla negativa a pozitiva v rovnováze, jedna hodina měla výrazné nedostatky.

Celkově je kvalita výuky této skupiny předmětů hodnocena jako průměrná.

Cizí jazyky

Ve škole jsou vyučovány anglický, latinský a německý jazyk.

Plánování učiva do jednotlivých ročníků vychází ze schváleného učebního plánu. Plány jsou konkrétní a vyučujícím slouží jako vodítko a opora. Do nejvyšších ročníků vyučující zařazují praktické použití a procvičení speciální medicínské terminologie, kterou učivo vhodně doplňují.

Používané učebnice odpovídají výukovému programu a vzhledem k tomu, že výše uvedené jazyky učí vždy pouze jeden vyučující, je zajištěna návaznost učiva v jednotlivých ročnících.

Příprava pedagogů na vyučování byla ve zhlédnutých hodinách pečlivá a funkční a patří k silným stránkám této skupiny předmětů.

Personální zajištění výuky je dobré, jedna z vyučujících má odbornou i pedagogickou způsobilost pro vyučování ve střední škole, dvě další mají pedagogickou způsobilost, SZZ z vyučovaného jazyka a dlouhodobé zkušenosti s výukou.

Vzdělávací prostory pro cizí jazyky jsou dobré, prostředí učeben je standardní, žáky k výuce cizích jazyků motivuje jen průměrně.

Žáci mají k dispozici a používají slovníky a mapy, poslouchají magnetofonové nahrávky a plní úkoly na základě zhlédnutých videoprogramů.

Škola nemá žádný počítačový program pro výuku cizích jazyků ani žádný elektronický slovník.

Učební pomůcky jsou doplňovány a ve sledovaných hodinách byly používány.

Organizace, formy a metody výuky byly v kontrolovaných hodinách velmi dobré až dobré. Učitelky usilovaly o rozmanitost a zajímavost hodin, zvláště tam, kde to téma a probíraná látka umožňovaly.

Frontální forma výuky patřila k často viděným formám, stejně jako práce ve skupinách.

Vyučující nedostatečně využívají dalších možných zdrojů informací, stejně tak byla v minimální míře zaznamenána aktualizace učiva a podpora mezipředmětových vztahů.

Nejslabší součástí výuky cizích jazyků je oblast motivace a hodnocení, kde jsou značné rezervy. V úvodu hodin chyběla vhodná motivace pro povzbuzení zájmu o výuku cizího jazyka. Hodiny postrádaly průběžné dílčí hodnocení žákovské úspěšnosti, které by bylo silným motivačním prvem. Zkoušení a známkování žáků bylo korektní a spravedlivé.

Nebyla zaznamenána práce s chybou a případná analýza nedostatků, rezervy byly i v průběžné kontrole nesprávné výslovnosti.

Vzájemnou interakci a komunikaci žák - učitel je možno považovat za dobrou. Pravidla jsou daná, jasná, známá a všemi respektovaná. Žáci mají dostatečný prostor pro vyjádření vlastních názorů, čehož však využívají v omezené míře.

Oblasti plánování a přípravy výuky a podmínky výuky hodnotí ČŠI jako velmi dobré. Organizaci, formy a metody výuky hodnotí inspekce jako velmi dobré až dobré. Motivace a hodnocení představují nejslabší oblast výuky jazyků, celkově hodnocenou jako dobrou až ještě vyhovující. Oblast interakce a komunikace je hodnocena jako dobrá.

Z devíti zhlédnutých hodin byly tři hodnoceny jako velmi dobré a šest jako dobré.

Celkově je skupina předmětů cizí jazyky ČŠI hodnocena jako průměrná.

Přírodní a technické vědy

Matematika

Předmět je vyučován v prvním a druhém ročníku studijních oborů Všeobecná sestra a Ošetřovatel, ošetřovatelka (dále jen Ošetřovatel) podle schválených učebních plánů a osnov vydaných MŠMT ČR v dohodě s Ministerstvem zdravotnictví ČR pod čj. 16 091/92-21. V prvním ročníku došlo z rozhodnutí ředitele školy k úpravě citovaného učebního plánu, a to ke snížení týdenní dotace vyučovacích hodin ze 3,5 hod. na 3 hodiny. Rozsah učiva zůstal bez úprav. Učivo jednotlivých ročníků je v souladu s učební osnovou členěno do tematických celků. Formou hospitační činnosti byla sledována výuka v šesti vyučovacích hodinách ve všech třídách, v nichž se tento předmět vyučuje.

Personální zajištění výuky tohoto předmětu je velmi dobré. Všechny hodiny matematiky jsou vyučovány učitelkou, která má pedagogickou i odbornou způsobilost pro daný typ školy a více než desetiletou pedagogickou praxi. Vybavení didaktickými pomůckami, didaktickou technikou, žákovskými pomůckami a učebnicemi je na základní úrovni. K dispozici jsou nekompletní modely těles (chybí např. komolá tělesa a řezy koulí), nitkové modely a fóliové předlohy pro zpětný projektor. Používané učebnice mají schvalovací doložku MŠMT ČR a vyhovují kvantitativním i kvalitativním nárokům kladeným na výuku předmětu v rozsahu stanoveném učebními osnovami. Vedle toho využívá vyučující i jiné studijní materiály.

Učivo bylo podáváno věcně správně, popularizujícím způsobem, s využitím schematických znázornění i didaktické techniky a v metodicky správné kompozici. Znalosti žáků jsou ověřovány a utvrzovány, žáci je získávají v požadovaném rozsahu i hloubce. Diferencovaný přístup, který by rozvíjel individuální zájmy a schopnosti žáků, nebyl v průběhu hodin zaznamenán. Nové poznatky byly dedukovány na základě využití předchozích vědomostí. To přispívalo k motivaci i aktivizaci žáků. Ve zhlédnutých hodinách byla uplatňována analýza poznatků, dedukce závěrů a ověřována platnost formulovaných tvrzení. Většina žáků pracovala samostatně a iniciativně. Efektivnost hodin byla velmi dobrá. V hodinách bylo zřejmé, že vyučující pracuje pod časovým tlakem, v jehož důsledku popřávala minimum časového prostoru iniciativě žáků. K tomuto účelu by bylo vhodné využít matematická cvičení, třídu rozdělit na dvě skupiny a v praxi tak realizovat doporučení deklarované učební osnovou.

V průběhu výuky bylo využíváno motivačních výzev. K aktivitě i koncentraci žáků napomáhalo i řešení praktických příkladů z okruhu vlastních zkušeností. Hodnocení mělo charakter vytváření zpětné vazby. Bylo objektivní, spravedlivé a učitelkou zdůvodněné. Žáci jsou vedeni k sebekontrolě a vlastní odpovědnosti za úroveň znalostí a dovedností.

Fyzika

Výuka probíhá v prvním a druhém ročníku studijního oboru Všeobecná sestra. V prvním ročníku je hodinová dotace z 2,5 hod. krácena na 2 hod. týdně, v druhém ročníku je dodržena hodinová dotace stanovená učebním plánem, tj. 2 hod. týdně. V dvouletém učebním oboru Ošetřovatel je fyzika vyučována pouze 1 hodinu týdně v prvním ročníku, což je v souladu s učebním plánem daného oboru. Předmět je vyučován podle učební osnovy pro studijní obory SOŠ s netechnickým zaměřením, který byl schválen MŠMT ČR pod čj. 23 212/98-23/230. Učební osnovy jsou rozpracovány do tematických plánů, tematické celky jsou rozvrženy do jednotlivých měsíců a jsou k nim stanoveny i hodinové dotace.

Předmět je vyučován učitelkou s odbornou i pedagogickou způsobilostí a dlouholetou praxí.

Vyučování probíhá v kmenových učebnách, jejichž prostředí vyhovuje psychohygienickým

požadavkům. Pro laboratorní práce je využívána fyzikálně-chemická laboratoř. Vybavení učebními pomůckami je na standardní úrovni.

Hospitované hodiny se vyznačovaly klasickou strukturou. Převládala metoda výkladu (dílem i řízeného rozhovoru), v závěru vystřídaná metodou upevňování a prohlubování. Učivo bylo prezentováno věcně správně. Částečně byla využita i práce s učebnicí. Pozitivem byla aktualizace učiva a upozornění na praktické uplatnění v profesním oboru. V průběhu výkladu si žáci zapisovali do sešitů osnovu výkladu zobrazenou zpětným projektorem. Demonstrační práce se omezila na schematické nákresy a je plánována na laboratorní práce. Program a cíle laboratorních prací má vyučující příkladně zpracován na celý školní rok. Vypracování laboratorních prací žáky je rovněž kvalitní (byly kontrolovány laboratorní práce v obou ročnících) a reflektuje vynaložené úsilí učitelky.

Motivační metody byly využity jen částečně. Zkoušení mělo návaznost na probrané učivo. Hodnocení výkonu žáků bylo objektivní, věcně zdůvodněné a orientované na povzbuzení aktivity a pozitivní motivaci. Při zkoušení i hodnocení byly respektovány individuální dispozice žáků. V závěru hodin bylo provedeno hodnocení dosažených výukových cílů.

Úroveň interakce a komunikace mezi žáky a učitelkou byla určena zvoleným tradičním pojetím vyučování.

Výpočetní technika

Výuka probíhá v souladu s učebním plánem a podle učebních osnov vydaných MŠMT ČR v dohodě s Ministerstvem zdravotnictví pod čj. 16 091/92-21. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání vyučovaného studijního oboru.

Personálně je výuka zajištěna učitelkou bez odborné způsobilosti. Učebna výpočetní techniky je prostorná, vybavená účelovým nábytkem, zpětným projektorem a videopřehrávačem. V učebně je instalováno šest počítačů typu PC 386-120 MHz s pamětí 16 MB RAM EDO a Harddiskem 1,2 GB. Monitory jsou 14 palcové a k dispozici je pouze jedna jehličková tiskárna EPSON. Softwarové vybavení je MS DOS verze 6.22, M 602 (manažer), T 602 (textový editor) a K 602, dále Windows 3.11 a z Microsoft Office je nainstalován pouze WORD 6.0. Toto vybavení dovoluje provoz na operačním systému Windows a výukových programech pro MS DOS. Vybavení učebny sice umožňuje realizovat základní výukový program, ale nízký počet počítačů je výrazným nedostatkem, žáci musí pracovat v trojicích u jednoho počítače a nemohou si ve vyučování v plné míře osvojit předávané vědomosti a dovednosti.

Hospitované hodiny měly konkrétně stanovený vzdělávací cíl, který byl systematicky naplňován. Metody práce spočívaly na vzájemném prolínání metod verbálního výkladu, praktických činností, upevňování a prohlubování učiva. Tak byly žákům poskytovány vědomosti, dovednosti i návyky v systému, který jim umožňuje využívat základy výpočetní techniky v profesním i praktickém životě. Žáci pracovali soustředěně a aktivně. Teoretické poznatky si zaznamenávali do sešitů.

Hlavním motivačním prvkem bylo využití výpočetní techniky pro řešení praktických úkolů. Vyučující průběžně prověřovala znalosti i dovednosti žáků, ověřovala si pochopení zadávaných úkolů, upozorňovala na možné problémy, kontrolovala plnění zadaných úkolů a klasifikovala je. Žákům poskytovala i individuální pomoc.

Interakce a komunikace mezi žáky a učitelkou a mezi žáky navzájem odpovídala obsahu a organizaci vyučování, dohodnutá pravidla byla většinou žáků respektována.

Biologie

Byly navštíveny celkem tři vyučovací hodiny předmětu v prvním ročníku studijního oboru Všeobecná sestra. Předmět i jeho týdenní hodinová dotace jsou v souladu s učebním plánem. Plánování výuky je zajištěno respektováním učební osnovy předmětu; její rozpracování do časově určených tematických plánů učiva nebylo provedeno. Vyučující vychází z podrobných poznámek k učební osnově, které dokladují její svědomitou přípravu.

Personální podmínky výuky jsou příkladné; vyučující splňuje požadavky odborné i pedagogické způsobilosti pro výuku na tomto typu školy.

Materiální podmínky odpovídají významu předmětu v profilu absolventa. Ve škole není zřízena odborná pracovna pro výuku, která se realizuje v běžných kmenových učebnách.

Psychohygienické podmínky jsou determinovány jednak zařazením hodin do sledu hodin, jednak jejich stavbou. Zhlédnuté hodiny se vyznačovaly klasičtí strukturou, kdy po klasifikovaném zopakování probraného učiva jedním nebo více žáky následovalo seznámení s novým tématem, jeho zopakování a procvičení na závěr vyučovací jednotky.

Organizace práce svědčila o dobré přípravě paní učitelky, nejčastěji použitou metodou byl její výklad doplňovaný znalostmi žáků a řízený rozhovor se žáky. Efektivita výuky byla zvyšována množstvím názorných pomůcek (přírodniny, jejich obrázky), dále zařazováním problémových otázek nutících žáky vyvozovat samostatné závěry. Negativně působila jen značná podrobnost některých částí výkladu nekorespondující s významem předmětu v rámci studijního oboru.

Žáci byli pro vykládané téma poměrně dobře motivováni, hodnocení jejich výkonů odpovídalo úrovni znalostí.

Interakce a komunikace mezi učitelkou a žáky a mezi žáky navzájem svědčily o jejich vzájemném respektování.

Výsledky výuky nebyly předmětem inspekčního pozorování.

Chemie

Byly sledovány tři vyučovací hodiny předmětu, z toho jedna hodina teoretické výuky v prvním ročníku studijního oboru 53-01-6 Všeobecná sestra a 2 hodiny ve studijním oboru 53-21-3 Ošetřovatel.

Zatímco v případě výuky oboru Ošetřovatel je výuka v souladu se schválenými pedagogickými dokumenty, v případě výuky oboru Všeobecná sestra byl zjištěn zásadní nedostatek: předmět je správně zařazen do prvních dvou ročníků, časová dotace je v souladu s možnostmi úprav danými učebním plánem. Oproti této skutečnosti stojí fakt, že v době konání inspekce neprobíhala v prvním ročníku výuka laboratorních cvičení (dále jen LC) a ani nebyla v tomto smyslu plánována změna v rozvrhu hodin pro druhé pololetí. Současně z předložených protokolů z LC žáků druhého ročníku vyplynulo, že realizují témata ročníku prvního, nikoliv druhého. Tato zjištění jsou dokladem úprav výchovně vzdělávacího programu nad rozsah stanovený učebním plánem a nedodržování učební osnovy, blíže viz Protokol o kontrole čj. 034 185/99-5075.

Personální podmínky pro výuku jsou příkladné, vyučující splňuje požadavky odborné i pedagogické způsobilosti pro výuku na tomto typu školy.

Materiální podmínky vycházejí z významu předmětu pro profil absolventa odborné školy: teoretická výuka se uskutečňuje v běžných kmenových třídách, pro výuku LC je ve škole k dispozici nevelká, standardně zařízená laboratoř s 12 místy u laboratorních stolů, která je však využívána i pro výuku cizích jazyků.

Psychohygienické podmínky pro výuku odrážejí jednak zařazení hodiny do sledu vyučovacích

hodin, jednak jejich dobře připravenou stavbu.

Organizace, metody a formy práce ve sledovaných hodinách byly dokladem dobré metodické i obsahové přípravy na výuku. Z důvodu zjištění nepříliš úspěšného zvládnutí učiva žáky byla operativně zařazena opakovací a procvičovací hodina. Vhodným způsobem byly zopakovány nejdůležitější pasáže včetně individuálního přístupu k chybějícím, byly vyřešeny modelové příklady a poté byla zařazena samostatná práce. Podobně v hodinách praktických cvičení po podrobné instruktáži následovala práce skupin žáků pod dozorem vyučující, která opravovala žáky, dbala na vytváření správných a odstraňování nevhodných pracovních návyků.

Motivace a hodnocení plnily svůj účel, interakce a komunikace byly v průběhu hodin na dobré úrovni, výsledky výuky nebyly zjišťovány.

Plánování a příprava výuky matematiky, fyziky, výpočetní techniky a biologie má velmi dobrou úroveň. Plánování vyučování předmětu chemie je vzhledem k nerespektování schválených pedagogických dokumentů nevyhovující. Personální zajištění vyučování výpočetní techniky a materiální podmínky pro její výuku jsou jen průměrné. V ostatních přírodovědných předmětech jsou personální podmínky vynikající, materiální i psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody výuky jsou spíše nadprůměrné. Úroveň motivace a hodnocení je nadprůměrná až průměrná, komunikace a interakce jsou hodnoceny jako velmi dobré. Celkově je kvalita vyučování matematiky, výpočetní techniky, biologie a chemie hodnocena jako velmi dobrá, v případě fyziky dobrá.

Kvalita výuky skupiny předmětů přírodních a technických věd je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Odborné předměty

Inspekce byla zaměřena především na kvalitu profilových ošetřovatelských předmětů, orientačně byly navštíveny i vyučovací hodiny somatologie, vnitřního lékařství a psychologie. Profilový předmět ošetřovatelství je vyučován podle učební osnovy schválené MŠMT pod čj. 22 599/97 a byl sledován v teoreticky orientovaných hodinách i ve cvičeních s převahou praktického zaměření. Výuka ostatních navštívených odborných předmětů se řídí osnovami s čj. VZV-530-29.5.92. Časově tematické plány, které zpracovávají všichni interní a externí učitelé, respektují schválené základní pedagogické dokumenty, nesoulad mezi skutečností a plánovaným časovým rozvržením nebyl zjištěn. Možné úpravy učebního plánu nebyly provedeny, výuka kontinuálně navazovala na předcházející celky. Nepovinné odborné předměty žákům nabízeny nejsou.

Odborná složka výchovně vzdělávacího programu studijního oboru Všeobecná sestra a oboru Ošetřovatel je zajišťována celkem sedmi interními učiteli, čtyři jsou odborně i pedagogicky způsobilí, jeden je způsobilý pouze odborně a tři v současné době podmínky odborné ani pedagogické způsobilosti nesplňují. Na výuce odborných předmětů se dále podílejí externí učitelé z řad lékařů, kteří jsou pro výuku preklinických a klinických předmětů odborně způsobilí, ale snahy školy o doplňování jejich pedagogické způsobilosti jsou v současné době i do budoucna nereálné. Ve výuce těchto předmětů nejsou nahraditelní a úroveň hodin není touto skutečností negativně ovlivněna.

Výuka odborných předmětů probíhala v klasických třídách i v odborných učebnách, které svým uspořádáním a zdravotnickým vybavením odpovídají nárokům profilového předmětu ošetřovatelství. K dispozici je i další odborná učebna s možností variabilního uspořádání pro potřeby cvičení předmětu psychologie. Odborná část vzdělávacího programu je zajištěna velkým množstvím názorných pomůcek, jejich sortiment je obnovován a inovován. Ve všech

třídách je instalována didaktická technika, která byla v průběhu sledovaných hodin v dostatečné míře používána. Žáci jsou ve všech odborných předmětech vybaveni vyhovujícími odbornými učebnicemi, další literatura a odborné časopisy jsou jim k dispozici v odborné knihovně. Všechny učebny jsou z hlediska psychohygienického vyhovující. Pitný režim je v průběhu vyučování umožňován, z nabídky automatu žáci preferují neslazené nápoje.

Vyučovací cíle, organizace, metody a formy výuky sledovaných hodin korespondovaly s obsahovou náplní a typem teoreticky nebo psychomotoricky orientovaných hodin. Organizace teoretických hodin měla většinou klasickou strukturu s dominancí verbálního projevu učitele. Ve sledovaných hodinách byly většinou dostatečně využívány názorné prostředky a pomůcky, v menší části se projevovaly i snahy o zařazení alternativních metod a samostatných výstupů žáků. Obsah odborného učiva byl učiteli z hlediska věcné a odborné stránky zpracován dobře, v ošetřovatelských předmětech však nebyla zohledňována pediatriká problematika. Hloubka obsahu odpovídala standardu vzdělávání, ve výuce studijního oboru Ošetřovatel bylo učivo klinických předmětů upraveno s ohledem na schopnosti žáků a profil absolventa. Novinky a moderní trendy v ošetřovatelské a léčebně preventivní problematice byly zpracovány. V menší míře učitelé využívali mezipředmětových souvislostí, sporadicky se v průběhu vyučování objevovala práce s učebnicí a využívání dalších zdrojů informací. V části sledovaných hodin žáci věnovali pozornost zbytečně dlouhým zápisům výkladu do sešitů (sporadicky i diktovaným) nebo opisováním souvislejšího textu promítaného v průběhu výkladu zpětným projektoem. Málo prostoru bylo věnováno aktivnímu a samostatnému učení, pasivní přijímání nového učiva snižovalo efektivitu využití vyučovacího času. Aktivizační otázky byly zaměřeny převážně na pamětné vědomostní zvládnutí předchozího učiva, v malé míře byly formulovány problémově.

Dobrou úroveň mělo uplatňování zahajovacích motivačních metod, používání klinických příkladů z praxe a zkušeností žáků. Rovněž podněty vycházející z iniciativy žáků učitelé podněcovali a využívali je k pochopení a upevnění předkládané látky. Nedostatkem bylo nevýrazné stanovení vyučovacích cílů, ke zvýšení efektivity hodin téměř nebylo využito jejich sdělování a vyhodnocování.

Znalosti a dovednosti žáků byly průběžně ověřovány v návaznosti na odučenou látku, v menší míře byli žáci vedeni ke zdůvodňování vztahů a souvislostí a schopnosti aplikace vědomostí. Požadavky učitelů byly přiměřené, klasifikace úměrná, bez širšího slovního hodnocení. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků se objevilo zcela výjimečně v jedné hodině cvičení.

Ve sledovaných hodinách se projevovala mezi učiteli a žáky příznivá atmosféra s pozitivně laděným kontaktem založeným na velmi dobré orientaci v osobní a studijní problematice žáků. V teoreticky zaměřených vyučovacích hodinách bylo věnováno málo prostoru souvislému slovnímu projevu žáků, kteří byli učiteli motivováni spíše k heslovitým odpovědím. Komunikativní dovednosti žáků v interakci s klientem jsou jednou z profilových cílových dovedností. V hodinách cvičení byly v modelových situacích hodnoceny převážně z hlediska konverzačně empatického, nikoliv z hlediska profesionální úrovně.

Na základě sledované výuky odborných předmětů lze přípravu a plánování stejně jako personální zajištění hodnotit jako dobré, materiálně technické zajištění a psychohygienické podmínky jako velmi dobré. Organizace, formy a metody výuky, motivace a komunikace měly úroveň průměrnou. Česká školní inspekce hodnotí kvalitu vzdělávání v odborných předmětech celkově jako průměrnou.

Praktické vyučování

Hospitace byly provedeny ve vyučovacích jednotkách prakticky orientovaného předmětu

ošetřování nemocných, které se realizovaly na školních pracovištích interního a chirurgického oddělení mělnické nemocnice. Výuka je plánována v souladu se schválenými osnovami předmětu. Výběr pracovišť, délka pobytu žáků na jednotlivých ošetřovacích jednotkách i délka vyučovací doby se začleněním přestávek odpovídá základním pedagogickým dokumentům. Osnovy předmětu ošetřování nemocných jsou také zpracovávány formou časově tematických plánů. V návaznosti na sledovanou výuku se zčásti jeví jako čistě formální, jejich plnění je pouze rámcové a nesystémové.

Sledované vyučovací jednotky byly vedeny jedním učitelem s odbornou způsobilostí a jedním bez odborné i pedagogické způsobilosti. Přijetí nových trendů moderního ošetřovatelství zdravotnickými pracovníky, kteří mají při výuce v přirozených podmínkách výrazný podíl na výchově a výuce žáků, je spíše nižší.

Všechna pracoviště, ve kterých se realizuje praktické vyučování, jsou řádně smluvně zajištěna, žáci jsou pojištěni. Velikost mělnické nemocnice i skladba a velikost jednotlivých odborných oddělení vyhovují velikosti školy a nárokům studijních oborů Všeobecná sestra a Ošetřovatel. Jedna zhlédnutá ošetřovací jednotka svým vybavením odpovídá současným požadavkům ošetřovatelské péče, druhá pouze vyhovuje s dílčími nedostatky. Nemocnice má vypracované standardy ošetřovatelské péče, není zde však zaveden skupinový systém ošetřování a není vedena sesterská dokumentace. Žáci se nemohou učit aplikaci ošetřovatelského procesu přirozenou cestou nápodoby. Z hlediska psychohygienického a didaktického není vhodné začínat týdenní vyučovací program v nejméně exponovaných ranních hodinách.

V organizaci a koncepci vedení praktické přípravy byl mezi sledovanými skupinami značný rozdíl. U jedné skupiny se příprava odrazila v dobré orientaci žáků v bio-psycho-sociální problematice klientů a odpovídala délce absolvované praxe. Žáci byli vedeni k holistickému pojetí a aplikaci ošetřovatelského procesu. Žáci druhé skupiny získali o svěřených klientech nedostatečné informace a selektivně plnili ordinovanou ošetřovatelskou péči plošně u všech klientů bez návaznosti na jejich lékařské a ošetřovatelské diagnózy. Technické zvládnutí ošetřovatelských činností mělo u obou skupin dobrou úroveň, orientaci v organizaci činnosti příslušných oddělení je možno hodnotit také velmi dobře. Dovednosti v monitorizaci a ve vyhodnocování stavu nemocných s následným určením ošetřovatelské diagnózy jsou průměrné až ještě vyhovující. V části sledované výuky žáci nebyli vedeni k plánování priorit v ošetřovatelských intervencích.

Žáci jsou v malé míře vedeni ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení. V části výuky byla zaznamenána malá míra zdůvodňování ošetřovatelských činností ve vztahu k lékařské diagnóze. Komunikativní dovednosti žáků jsou v této fázi praktické přípravy nevýrazné, u části žáků nebyly podněcovány ani demonstrovány.

Vyučování předmětu ošetřování nemocných je dobře plánováno, podmínky je možno hodnotit jako průměrné. Organizace, metody a formy výuky byly zčásti hodnoceny velmi dobře, zčásti jako ještě vyhovující. Kvalita praktické přípravy je hodnocena jako průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Podmínky a průběh výuky byly sledovány celkem padesáti kontrolními hospitacemi, na jejichž základě hodnotí ČŠI kvalitu vzdělávání jako průměrnou ve vyučování českého jazyka a literatury, společenských věd, cizích jazyků a odborných předmětů, jako velmi dobrou ve skupině předmětů přírodních a technických věd.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Hodnotit kvalitu, rozsah a účelnost plánování výchovně vzdělávací činnosti ve střednědobém nebo dlouhodobém horizontu lze jen nepřímou, neboť koncepční záměry nejsou zpracovány v písemné podobě. Ředitel školy v současné době nepřipravuje změny ve skladbě vyučovaných studijních oborů, chce i nadále zachovat výuku stávajících oborů Všeobecná sestra a Ošetřovatel a zaměřit se na další zlepšování výuky odborných předmětů včetně odborné praxe. Za důležité považuje i zahraniční kontakty školy. V písemné podobě je zpracován „Rámcový plán práce a kontrolní činnosti ředitele školy na školní rok 1999/2000“. Ten má jen formální hodnotu, protože je rámcový v maximální míře a obsahuje heslovitý výčet činností ředitele bez vymezení základních cílů v jednotlivých oblastech práce školy. Projednání plánu a koncepčních záměrů, podíl pedagogických pracovníků na jejich tvorbě ani stanovisko zřizovatele resp. školského úřadu nejsou dokumentovány.

Ve škole jsou vyučovány studijní obory 53-01-6 Všeobecná sestra a 53-21-3 Ošetřovatel, ošetřovatelka, oba v souladu s Rozhodnutím MŠMT č. j. 24 461/99-21 ze dne 2. 7. 1999. Výuka studijního oboru Ošetřovatel probíhá podle schváleného učebního plánu (viz dále výčet dokladů, o které se inspekční zjištění opírá). Učební plán studijního oboru Všeobecná sestra je dodržován s výjimkou výše popsaného zásadního nedostatku ve vyučování chemie. Z nepovinných předmětů je nabízen předmět řízení motorových vozidel. Žáci se specifickými poruchami učení a chování jsou výchovnou poradkyní a třídními učiteli evidováni, individuální výchovně vzdělávací plány pro ně zpracovány nejsou.

V plánování a realizaci výuky podle schválených základních pedagogických dokumentů (učební plán a učební osnova chemie) jsou citelně slabá místa.

Organizování

Organizační uspořádání a vnitřní život školy jsou upraveny standardní dokumentací: organizačním řádem školy a vnitřním řádem školy, který se skládá z pracovního a školního řádu. V něm jsou vymezeny kompetence jednotlivých pracovníků. Z poradních orgánů funguje pouze pedagogická rada, jiné nejsou ustaveny. V managementu školy má dominantní postavení její ředitel, který má vysokoškolské vzdělání s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro nižší typ školy (I. cyklus). Zástupkyně ředitele má pedagogickou a odbornou způsobilost pro vyučování ve střední škole. Řízení je kombinací demokratického a autokratického stylu. Informace uvnitř školy jsou předávány jednak na pravidelných měsíčních poradách všech zaměstnanců školy, jednak formou denního bezprostředního kontaktu řídicích pracovníků s pedagogy a ostatními pracovníky školy. Každé pondělí se uskutečňuje neformální schůzka ředitele školy se zástupci žáků ze všech tříd. Organizace vyučování (rozvrh hodin a přestávek) stanovená vedením školy odpovídá vyhlášce MŠMT ČR č. 354/1991/Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů. Ředitel školy však překročil svoje kompetence, když zřídil žákovský dozor ve formě služby u vchodu, kterou tam v průběhu dne vykonává dvojice žáků (viz Protokol o kontrole čj. 034 185/99-5075). Informace o prospěchu a chování jsou poskytovány zákonným zástupcům žáků standardním způsobem (studijní průkazy, třídní schůzky, konzultace). Na veřejnosti se škola prezentuje zejména prostřednictvím regionálních sdělovacích prostředků, pravidelná je spolupráce s městským úřadem při vítání nových občánků a organizování „Dne zdraví“. Každoročně se žáci zúčastňují mezinárodního setkání samaritánů. Výroční zpráva školy za školní rok 1998/99 obsahuje v maximálně stručné podobě údaje požadované § 17e zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve

školsství, ve znění pozdějších předpisů. Výroční zpráva neslouží škole jako zdroj sebehodnocení a její využitelnost pro činnost v dalším období je vzhledem k absenci analytické části téměř nulová.

Organizování vnitřního života školy a fungování informačního systému má průměrnou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Systém vedení a motivování pracovníků je přizpůsoben velikosti školy a využívá standardních nástrojů operativního řízení. Jeho návaznost na plánování je neprůkazná, neboť koncepční záměry a střednědobé plány nejsou zpracovány v písemné podobě. Nevýhodou zvoleného systému je skutečnost, že nejsou ustanoveny metodické ani předmětové komise, jejichž prostřednictvím by byl účelněji využit odborný a metodický potenciál pedagogického sboru, zejména z hlediska kontinuity výuky. Také odborná a metodická pomoc začínajícím učitelům není realizována formou organizovaného „uvádění“, ale - dle sdělení ředitele školy - „každodenním bezprostředním kontaktem učitelského sboru“.

Systém morálního a hmotného stimulování pracovníků je obecně formulován s možností proměnlivé složky platu v rozsahu od 0 - 60%. Konkrétní kritéria jsou stanovena na základě osobního jednání ředitele školy s pracovníkem ústní dohodou. Jejich hodnocení a hmotné ocenění u jednotlivých učitelů nebyly inspekčnímu týmu poskytnuty.

Vlastní ani standardizované evaluační nástroje škola nemá, žáci se nezúčastňují olympiád ani středoškolských soutěží s výjimkou sportovních akcí. Důležitou zpětnou vazbou je pro školu vyhodnocení nástupní praxe absolventů.

Systém vedení a motivování je hodnocen jako průměrný.

Kontrolní mechanismy

Podle „Rámcového plánu práce a kontrolní činnosti ředitele školy na školní rok 1999/2000“ je vnitřní kontrola zaměřena na výchovně vzdělávací proces i na provoz školy a její hospodaření. Plán je zpracován v obecné rovině a vymezuje jednotlivé oblasti kontrolní činnosti, např. „kontrola pedagogické dokumentace, využití pracovní doby, hospitace u vyučujících, hospitace u externích učitelů“ apod. Četnost kontrol ani jejich specifické zaměření nejsou uváděny. Ve školním roce 1999/2000 provedl ředitel školy dvě kontrolní hospitace u učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů, zástupkyně ředitele školy realizovala osmnáct kontrolních hospitací u interních i externích učitelů odborných předmětů, učitelka řídící praktické vyučování hospitovala jednou v předmětu ošetřování nemocných. Z hospitačních záznamů zástupkyně ředitele a učitelky řídící praktické vyučování je zřejmé, že hospitace jsou zaměřeny převážně na kontrolu časového rozvržení učiva a plnění učebních osnov. Údaje o kvalitě vyučování, jeho organizaci, metodách a formách v záznamech nejsou. Výsledky kontrolní činnosti, jejich analýza a opatření k nápravě zjištěných nedostatků jsou dle sdělení ředitele školy s pracovníky projednávány, ale ústní formou, písemná dokumentace není vedena.

Systém kontrolní činnosti je zpracován v obecné rovině, kontrolní mechanismy jsou netransparentní a mají citelně slabá místa.

Hodnocení kvality řízení

Na základě hodnocení jednotlivých sledovaných oblastí je současná úroveň řízení hodnocena jako průměrná, pozitiva a negativa jsou v rovnováze.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Učební dokumenty studijního oboru 53-01-6 Všeobecná sestra vydané MŠMT ČR dne 18. 3. 1992, č. j. VZV-530-18.3.92 s platností od 1. září 1992 počínaje prvním ročníkem, které byly upraveny 18. září 1997 pod č. j. 29.978/97-21 s účinností od 1. září 1997 počínaje prvním ročníkem, včetně Učební osnovy předmětu chemie č. j. 17.333/91-21 ze dne 27. 5. 1991
- Učební dokumenty studijního oboru 53-21-3 Ošetřovatel, ošetřovatelka vydané MŠMT ČR dne 2. 7. 1991 pod č. j. VV-621-2.7.1991 s účinností od 1. září 1991 počínaje prvním ročníkem
- Výroční zpráva školy za školní rok 1998/1999
- Rámcový plán práce a kontrolní činnosti ředitele školy na školní rok 1999/2000
- Rozvrh hodin všech tříd
- Hospitační záznamy ředitele školy, zástupkyně ředitele školy a učitelky řídící praktické vyučování

ZÁVĚR

Podmínky

Personální podmínky školy jsou velmi dobré ve skupině jazykových a společenskovedních předmětů, příkladné ve výuce přírodovědných předmětů a průměrné ve výuce výpočetní techniky a odborných předmětů. Materiální podmínky jsou příkladné z hlediska prostorových kapacit pro teoretické vyučování. Z hlediska vybavenosti učebními pomůckami jsou velmi dobré podmínky pro výuku většiny přírodovědných a odborných předmětů, průměrné pro vyučování většiny společenskovedních a jazykových předmětů i z hlediska softwarového vybavení.

Průběh vzdělávání

Sledované vyučovací hodiny byly hodnoceny ve škále od nadprůměrných, přes průměrnou úroveň až po výuku s výraznými nedostatky. V kvalitě vzdělávání jsou pozitiva a negativa v rovnováze.

Řízení školy

Krátkodobé plánování je rámcové, střednědobé a dlouhodobé plány nejsou v písemné formě zpracovány. V plánování a realizaci výuky chemie jsou citelně slabá místa. Organizování vnitřního života školy je přizpůsobeno její velikosti a charakteru, ředitel školy však překročil svoje kompetence, když zřídil žákovský dozor ve formě služby u vchodu. Systém vedení a motivování je hodnocen jako průměrný, v kvalitě i kvantitě kontrolní činnosti jsou citelně slabá místa. Řízení je celkově průměrné.

Hodnocení kvality vzdělávání a řízení je stejné jako při orientační inspekci v r. 1997.

Při inspekční činnosti nebyla zaznamenána žádná oblast, v níž by docházelo k neefektivnímu čerpání finančních prostředků státního rozpočtu.

Škola jako celek je ve sledovaných oblastech průměrná.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslav Chrpa	J. Chrpa v. r.
Členové týmu	Mgr. Petr Drábek	Drábek v. r.
	PaedDr. Vilibald Knob	Vilibald Knob v. r.
	PaedDr. Vladimír Krieg	Dr. Vladimír Krieg v. r.
	Mgr. Eva Štorkánová	Eva Štorkánová v. r.

V Mladé Boleslavi dne 17. ledna 2000

Přílohy:

Připomínky ředitele školy k obsahu inspekční zprávy ze dne 14. února 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. února 2000

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Vladimír Janovský v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	8. března 2000	034 40/2000-5075
Zřizovatel	8. března 2000	034 41/2000-5075
Rada školy	Není zřízena	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. Jednacího protokolu ČŠI	Text
14. února 2000	034 39/2000-5075	Připomínky doručeny